

ГАРМОНІЗАЦІЯ ВІДНОСИН МІЖ СУБ'ЄКТАМИ ІНТЕГРАЦІЇ

Чмут А.В., аспірантка, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України м. Одеса

Інтегровані підприємства являють собою складну систему, основною ознакою якої є її цільове призначення. Головним джерелом нестабільності системи є розходження цілей ключових її елементів, адже часто загальна мета системи хоч би частково вступає в протиріччя з індивідуальними цілями окремих агентів. В основі сталого та ефективного функціонування системи взаємодіючих ринкових агентів має бути покладена гармонізація їх відносин.

Гармонізація – це процес, що відображає відношення, що складаються при формуванні гармонії в економічній діяльності і її кінцевого результату. Метою гармонізації є досягнення збалансованості інтересів партнерів на основі забезпечення їх прав та задоволення пріоритетних потреб.

В умовах ринкової економіки узгодження економічних інтересів посідає перше місце при формуванні інтегрованої структури. Особливо гостро це питання стоїть при узгодженні принципів розподілу ефекту при вертикальній інтеграції між виробниками сировини і переробним підприємством.

Дослідження ефективного функціонування суб'єктів в системі вертикальної інтеграції показало, що на шляху до гармонізації інтересів при формуванні даних структур вони проходять ряд етапів: 1. Узгодження цілей. 2. Узгодження можливостей. 3. Узгодження інтересів. 4. Гармонізація відносин.

Узгодження цілей та можливостей є початковим етапом пошуку партнерів для подальшого співробітництва. Наступним, найбільш складним етапом, є узгодження інтересів, адже кожний з партнерів в інтеграції бажає отримати ряд переваг для себе. Тому для оцінки узгодженості необхідно: визначити інтереси кожної з сторін, значимість задоволення кожного інтересу, рівень задоволення даного інтересу в партнерстві, співвіднести інтегральні середні значення цих показників для кожного з партнерів.

Якщо отримані співвідношення рівнозначні, то можна вважати, що відносини розвиваються гармонічно, якщо ні, то необхідно оптимізувати інтереси та ступінь їх задоволення в партнерстві.

Незадоволення інтересів суб'єктів в інтеграції може привести до розпаду системи наслідки чого можуть бути набагато гірші ніж ті поступки на які могли піти партнери для досягнення гармонізації відносин.

Яскравим прикладом є ситуація на ринку молока і молочної продукції, серед основних чинників, що стримують розвиток даного ринку є неадекватність задоволення економічних інтересів. Внаслідок неадекватної цінової політики, яку проводили переробні підприємства при закупівлі молока-сировини, ними було втрачено значну частину сировинної бази, а як наслідок і виробничий потенціал.

Враховуючи цей негативний досвід, на сучасному етапі переробні підприємства є достатньо мотивованими для створення інтегрованих формувань та налагодженні взаємовигідних економічних зв'язків для відновлення сировинної бази та налагодження нормального виробничого циклу.

Список літератури

1. Лаптев Н.В. Гармонизация отношений в использовании нефтяных ресурсов России// Вестник ИНЖЭКОНа, сер. «Экономика», 2008. Вып.2(21) С.73-79

2. Семикіна М.В. Гармонізація соціально-трудоу відносин: методологія оцінки впливових чинників [Електронний ресурс] / М.В. Семикіна, З.В.Бевз// Режим доступу до журналу: www.kntu.kr.ua/doc/zb_18_1_ekon/stat_18_1/18.pdf

3. Чмут А.В. Ефективність інтегрованих систем взаємодії підприємств молочної галузі//Науковий вісник Буковинської державної фінансової академії: Збірник наукових праць.Вип.2(19):Економічні науки.-Чернівці:Технодрук, 2010.-С241-248